

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **P. G.**

w przedmiocie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 sierpnia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w I.

z dnia 20 lipca 2022 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla wyrok Sądu Rejonowego w I. w zaskarżonej części, tj.
zawierającej orzeczenie o karze łącznej ograniczenia wolności i w
tym zakresie sprawę przekazuje temu Sądowi do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w I., orzekając w sprawie P. G., skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w I. z dnia 22 października 2020 r., II K [...], za czyn z art. 209 § 1a k.k., popełniony w okresie od listopada 2019 r. do maja 2020 r., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną postanowieniem Sądu Rejonowego w

K. z dnia 16 sierpnia 2021 r., II Ko [...], na zastępczą karę 120 dni pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 11 marca 2022 r. do 9 lipca 2022 r.;

2. Sądu Rejonowego w I. z dnia 23 listopada 2020 r., II K [...], za czyn z art. 278 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 6 czerwca 2020 r., na karę roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 6 września 2021 r., II Ko [...] na zastępczą karę 89 dni pozbawienia wolności, a następnie, po sprostowaniu ww. postanowienia w trybie w trybie art. 105 k.p.k. na mocy postanowienia z dnia 31 grudnia 2021 r., II Ko [...], na zastępczą karę 271 dni pozbawienia wolności, której odbywanie skazany rozpoczął w dniu 9 lipca 2022 r.;

3. Sądu Rejonowego w I. z dnia 12 lutego 2019 r., II K [...], za czyn z art. 209 § 1a k.k., popełniony w okresie od września 2016 r. do lutego 2017 r., na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 26 października 2020 r., II Ko [...] na zastępczą karę 75 dni pozbawienia wolności,

wyrokiem łącznym z dnia 20 lipca 2022 r., II K [...], na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., połączył opisane w punktach 2 i 3 kary ograniczenia wolności i orzekł w ich miejsce karę łączną 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym oraz na podstawie art. 65 § 1 k.k. zarządził wykonanie tej kary w formie zastępczej kary 120 dni pozbawienia wolności (pkt I).

Na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej ograniczenia wolności okres wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności w sprawie II K [...] od 9 lipca 2022 r. do 20 lipca 2022 r. (pkt II).

W pozostałym zakresie połączone wyroki pozostawił do odrębnego wykonania (pkt IV).

Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie połączenia kary orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie 1 (pkt III).

Powyższy wyrok łączny nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 28 lipca 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł na niekorzyść skazanego Prokurator Generalny i zaskarżając go w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego w punkcie I, w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego - art. 410 k.p.k., skutkujące rażącą obrazą prawa materialnego - art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.), do której doszło w następstwie błędnego przyjęcia, że na mocy wyroku Sądu Rejonowego w I. z dnia 23 listopada 2020 r., II K [...], objętego

wyrokiem łącznym, wymierzona została P. G. kara 6 miesięcy ograniczenia wolności, mimo że z ujawnionych w toku rozprawy dokumentów wynikało, że faktyczny wymiar tej kary wynosił 1 rok i 6 miesięcy ograniczenia wolności, co skutkowało orzeczeniem wobec skazanego kary łącznej w wymiarze 8 miesięcy ograniczenia wolności, a zatem poniżej ustawowo określonej granicy.

W konkluzji kasacji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w I..

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja nadzwyczajna Prokuratora Generalnego, wniesiona z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k., okazała się oczywiście zasadna, a to pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Zestawienie treści wyroku łącznego Sądu Rejonowego w I. z dnia 20 lipca 2022 r., II K [...] z rozstrzygnięciami zawartymi w połączonych wyrokach Sądu Rejonowego w I. – II K [...] i II K [...], nie pozostawia wątpliwości co do tego, że wymierzona zaskarżonym wyrokiem łącznym kara łączna została orzeczona z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, a to art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.). Zgodnie z tym przepisem sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności.

W realiach niniejszej sprawy dolną granicę wymiaru kary łącznej wyznaczała wysokość kary ograniczenia wolności orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w I. z dnia 23 listopada 2020 r., II K [...], która została wymierzona w rozmiarze roku i 6 miesięcy. Orzeczona w pkt I zaskarżonego wyroku kara łączna 8 miesięcy pozbawienia wolności została zatem wymierzona poniżej dolnej granicy wymiaru kary łącznej. Wpływ tego uchybienia na treść zaskarżonego wyroku jest oczywisty. W następstwie jego wystąpienia sytuacja prawna skazanego uległa radykalnej i korzystnej dla niego zmianie, ale pozbawionej podstawy prawnej.

Mimo braku pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku możliwym wydaje się stwierdzenie, że ujawnione uchybienie nie było wynikiem dokonania przez Sąd Rejonowy błędnej wykładni prawa materialnego, lecz brakiem wymaganej staranności w prowadzeniu postępowania, wyrażającym się w podniesionym w kasacji naruszeniu art. 410 k.p.k. Analiza części opisowej zaskarżonego wyroku wskazuje, że przyczyną wadliwego wymiaru kary łącznej było błędne przyjęcie, wbrew treści wyroku Sądu Rejonowego w I. z dnia 23 listopada 2020 r., II K [...],

skazującego P. G. na karę „roku i 6 (sześciu) miesięcy” ograniczenia wolności, iż wyrokiem tym wymierzono skazanemu karę „6 miesięcy” ograniczenia wolności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Rejonowego w I. w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Orzekając ponownie, Sąd Rejonowy przeprowadzi przewód sądowy w sposób zapewniający uniknięcie stwierdzonych wcześniej uchybień. Będzie miał również na uwadze wyrażone w kasacji Prokuratora Generalnego słuszne zastrzeżenia dotyczące orzekania kary łącznej ograniczenia wolności z jednoczesnym zarządzeniem - już w wyroku łącznym - jej wykonania w formie zastępczej kary pozbawienia wolności.

D.Z.

[ł.n]